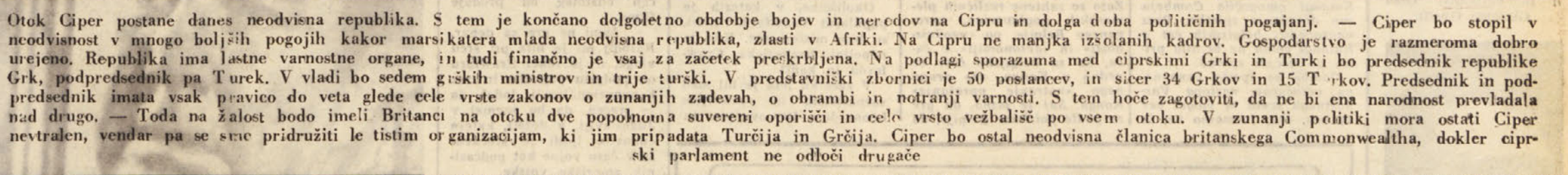
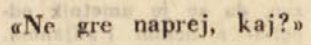

uziva enake |

Nadaljevanje na 8. strani)

Aktualni portreti

CHEO ALONSO
je trenutno v Zagrebu, kjer se je v letosnjem letu zbral za veliko tuji filmski igralcev in igral, tako da bi za Zagreb skoraj rekli, da je postal nekakšno mednarodno filmsko mesto. Kubanska umetnica je prišla v Zagreb zaradi snemanja filma «Maciste».

BOSKO GASEVIC
je najmlajši jugoslovanski filmski zvezdnik. Igral je v filmu «Izkušnje» svinčnika, ki je bil prikazan na zadnjem jugoslovanskem filmskem festivalu v Pulju. Publiku je mladega igralca sprejela z izredno simpatijo, kar pa je deček dejansko tudi zaslužil.

MAGDA OLIVERO
je pred kratkim prvič po šestih letih ponovno stopila v Puccinijev operi «Fanciulla del West» v veronski areni. Opero je za to veliko tradicionalno prireditel v veronski areni pripravil Olivero de Fabritis, z Magdo pa sta peja Franco Corelli in baritonisti Gian Giacomo Guelfi.

BABY PIGNATARI
je oni ameriški milijarder, o katerem se je že toliko pisalo in se še piše v zvezi z incidentom, ki ga je imel pred dnevi z lepo Iro Fuerstenberg in z njenim možem princem Hohenlohe. Baby je bil tudi dva dni v zaporu, vendar je spet na svobodi.

PAOLO CARLO LEONI
je bil pod imenom svetilnik iz Verzeria je imel veliko opravka s podzemlja in policijo. Policija ga je zasledovala in skril se je pri nekem prijatelju. Policija je zvedela, kje se krije in ga v stanovanju skozi vrata ustrelila.

Sedem dni v svetu

OZN v Katangi

V noči od torka na sredo je Varnostni svet OZN sprejel svojo tretjo resolucijo v zvezi s Kongo. Kakor je znano, se je Varnostni svet ponovno sestel na zahteva tajnika Hammarskjolda, ta je spričo spletk predsednika pokrajinske vlade v Katangi Combeja skupno z Belgijo skušal onemogočiti prihod čet Varnostnih sil OZN v Katango, zahteval jasna napotila, kakor naj se ravna glede Katange, Combe je namreč grozil, da bo napadel z orožjem varnostne sile OZN, če bi prišle v Katango. Varnostni svet je zaradi tega sprejel novo resolucijo, ki ponovno poziva Belgijo, naj umakne svoje čete iz Katangi in tudi iz pokrajine Katanga, ter nalaga varnostnim silam OZN, naj v Katango ne pošljejo nobenih dodatnih sil. Resolucija določa: 1. Potrjuje prejšnja pooblastila in naloge glavnemu tajniku OZN. 2. Poziva belgijske oblasti, naj takoj umakne svoje čete s kongoškega ozemlja. 3. Izjavlja, da je nujno potrebno, da sile Združenih narodov v Katango, toda da se pri tem ne vmešava v kakršni koli notranji spor.

Resolucija poziva vse države članice OZN, naj nudijo pomoč pri izvajanju ukrepov, ki jih je Varnostni svet določil. Kakor v prvih dveh primerih je Varnostni svet tudi to pot deloval naglo in pozitivno. Pozitivno pri tem je tudi dejstvo, da je SZ kakor v prejšnjih primerih, umaknila svoje resolucije, tako kot je bila izglasovana omenjena resolucija, katero sta predložila Tunizija in Ceylon. S tem je bil omogočen nagel nastop. Tudi na tretjem zasedanju Varnostnega sveta je belgijski zunanji minister Wigny postavil pogoje, na katere pa se Varnostni svet ni oziral in je pravilno ravnal. Dejstvo, da so belgijske čete v Katango skupno s spletkami okoli Katange dejanski vzrok za zapletanje, odzema Belgiji sleherni pravico, da bi postala katrinska Koli pogoje. Vendar pa se je belgijska vlada čutila užaljeno, ker so njeni zavezniki glasovali v Varnostnem svetu proti njej. Predsednik vlade Eyskens je napovedal revizijo belgijske politike glede Nato. Belgijski zvezdniki pa so zahtevali takojšnji odstop sedanjega vlade in aktivno sodelovanje pri izvrševanju sklepov Varnostnega sveta v Katangi.

Kakor je znano, je belgijska vlada sicer izjavila, da bo spoštovala sklepe Varnostnega sveta, vendar pa podaljšala razpisi, ki jih je belgijski delegat v Varnostnem svetu pozval Belgijo, naj preide od pasivnega sprejemanja teh sklepov k aktivnemu sodelovanju pri njih izvajanju. Poudaril je, da je že samo dosedanje razpisi in razpisi, ki so nastali v zvezi s Katango, Zato so zahteve različnih plemenskih poglavarjev, varovancev Belgije, po «neodvisnosti» in «avtonomiji» v času, ko so belgijske čete še vedno v Katangi, vse drugo nego «otranje sprejemanje» Kongo. Saj je jasno, da gre za podlež poizkus, da bi se bi ohranila ves svoj vpliv v svoji dosednji koloniji. V ta okvir spadajo tudi vsi poizkusi, da bi razkosali Kongo v čim večje število «neodvisnih» ali pa «avtonomnih» držav.

Belgija, ki je prezirala pravo dosklopa Združenih narodov in skuša bojkotirati tudi tretjo resolucijo, je imela med drugim tudi namen diskreditirati Združene narode pred mladimi afriškimi republikami. Zato je toliko bolj važen odločen nastop Hammarskjolda in sileh istih miroljubnih držav, zlasti izvenblokskih, ki mednarodno organizacijo pri tej važni nalogi odločno podpirajo.

Italija
Pretekli teden ni zabeležil posebnih političnih dogodkov, ker je po odobritvi Fanfanijeve vlade parlament odšel na poletne počitnice do 5. septembra, vlada pa je imela le eno sejo, nato pa so se tudi ministri odpravili na kratek odmor. Tako je politično življenje skoro popolnoma zamrlo, vsaj v tistih vidnih oblikah, ki so najtesneje povezane z dejavnostjo parlamenta in z upravljanjem, ki se tu obravnava.

Za nekaj razgibanosti so poskrbeli fašisti, ki so dvignili vik in krič, ko je ministar za turizem Folchi ukazal predsedniku CONI Orestiju, naj odstrani nekatere fašistične napise, ki še vedno «krasijo» dnevno, ki do olimpijskega nastopa, skušali so celo prizoriti demonstracijo proti odstranjevanju teh napisov, a jih je policija razgnala, 14 najbolj vročih glav celo aretirala in prijavila sodišču pod raznimi obtožbami, hkrati s nekaterimi vidnejšimi funkcionarji MSI, med katerimi sta tudi poslanca Almirante in Calabrò ter senator Ferretti. Te poslednje je prijavila sodišču pod obtožbo, da so dali pobudo za omenjeno demonstracijo. Toda ko odstranjevanje napisov ni bilo še končano, je Folchi dal nenadoma ukaz, naj se odstranjevanje prekine in je s tem dejansko popustil pod pritiskom fašistov.

Takoj po odobritvi Fanfanijeve vlade so zlasti nekateri bolj okoreli pristajalci centrista v vrstah KD začeli z razvijanjem manevra, da bi nove elemente, ki dajejo svoj pečat Fanfanijevi vladi, speljali postopno v stare (Nadaljevanje na 8. strani)

Misteriozna (toda ne preveč) afera z umetnikom Crawfordom

«Žal bi mi bilo, če bi le posumili da nameravam zapustiti snemanje»

Ponj je prišel v Beograd njegov italijanski zastopnik Salvi - Od svojih stvari je v hotelu vzel le eno srajco - Vzel je tudi steklenico konjaka in si izposodil 50.000 dinarjev - Našli so ga v hotelu «Triglav» v Sežani, brez dinarja v žepu

predstavnikom podjetja «Lovćen-filma» podpisano sporazum o snemanju filma «Dr. Kolara».

Tema filma je razburilja psihiološka drama zdravnika iz nekega manjšega mesteca, ki se nahaja pod nemško zasedbo, drama o človeku, ki ga razjedata strah pred represalijami in občutek humanistične odgovornosti nasproti akcijam članov odgovornega gibanja.

Glavni vlogi v filmu filma je dobil Broderick Crawford.

Prečital sem scenarij — je rekel Crawford. — Navdušila me je tema in velika človeška resnica o osebnosti zdravnika Kolara. Smatram, da bo to ena mojih največjih vlog.

Sporazum je bil podpisan pod zelo poveljnim finančnim pogojem: Crawfordu ne bo izplačan poseben honorar, pač pa bo dobil določen odstotek od prodaje filma.

Meni ne gre za denar. Najbolj mi je bila pri srcu vloga, — je rekel Crawford — podpisu pogodbe in brez konvencionalnosti dodal, da je srečen, da bo snemal v Jugoslaviji, v deželi, katere človeške ljudi je srečeval že v času vojne kot podčastnik ameriške vojske.

Snemanje filma «Dr. Kolara» je bilo določeno za začetek julija in predvidevalo se je, da bo trajalo do 15. septembra.

Toda čim je Crawford odpoval v Beograd, se je zvedelo, da ima obveznosti tudi nasproti drugim filmskim producentom.

Pri izdelovanju načrta za snemanje filma «Dr. Kolara» je pravilni direktor podjetja «Lovćen-filma» Aleksander Obradović, nas je gospod Crawford obvestil, da bo verjetno potreboval tri tedne prostega časa zaradi snemanja filma «Vikingi» v Italiji, za katerega je že pred nami podpisal sporazum z družbo «Tiberio-filma».

Najprej se je začelo snemanje v Jugoslaviji, ker italijanski producenti, tedaj še niso točno vedeli za termin snemanja «Vikingov».

Dogovorili smo se, da bomo storiili vse, kar je možno, da bi on izpolnil svoje obveznosti tudi do italijanskega producenta, vendar smo mu omenili, da on nismo gotovi, če bomo imeli toliko prostega časa, kajti od 420 kadrov našega filma je treba s Crawfordom snemati 350 kadrov.

S takim pojasnilom je tudi Crawford soglasal. Snemanje «Dr. Kolara» se je začelo sredi julija. Dva tedna pozneje je prišel iz Rima prvi telefonski poziv, Crawfordov menažer Attilio Salvi. Prosil ga je, naj takoj pride v Beograd, na sestanek.

Tega dne v Novem Sadu niso snemali. Skupno z režiserjem L. Berovicem se je Crawford odpravil z avtom v Beograd. Sestanek s Salvijem je bil določen v hotelu «Metropol».

Ob določenem času, ob 17. uri, Salvija ni bilo. Čez nekaj časa je Berovic zapustil hotel. V istem trenutku je Salvi telefonsko poklical Crawforda, naj pride v hotel «Excelsior».

Bilo je jasno — menažer Salvi se je hotel izogniti sestanju z režiserjem Berovicem, ki je nekajkrat prišel v Rim, izabili provizijo 7.500 dolarjev. Opozarjali so celo, da bodo vsi stvari izrečeli sodišču in zahtevali odškodnino.

Zanimivo je, da Italijanski menažer, ki je v času, ko je Crawford dovoval v Jugoslavijo, bil prav tako tu, ni niti za trenutek skušal stopiti v stik z jugoslovanskimi filmskimi predstavniki, ki so bili pripravljeni Crawforda odstopiti za 10 dni pod kavčico 50.000 dolarjev. V tem času bi režiser Berovic snemal scene, v katerih Crawford ne nastopa.

Menažerje grožnje Crawford niso pokobile. Ko so mu rekli, da obstaja možnost, da ga izroče sodišču, je lakonsko odgovoril: — Arrivederci Roma, in 75.000 dolarjev honorarja. Odkodnino plačam, ostajam v Novem Sadu.

Verjetno se je tako glasila tudi hrvojka, ki jo je Crawford odposlal v Rim v petek 23. junija zvečer.

V nedeljo 31. julija zjutraj je Crawford poklical po telefonu, tokrat iz Beograda, njegov italijanski menažer Attilio Salvi. Prosil ga je, naj takoj pride v Beograd, na sestanek.

Tega dne v Novem Sadu niso snemali. Skupno z režiserjem L. Berovicem se je Crawford odpravil z avtom v Beograd. Sestanek s Salvijem je bil določen v hotelu «Metropol».

Ob določenem času, ob 17. uri, Salvija ni bilo. Čez nekaj časa je Berovic zapustil hotel. V istem trenutku je Salvi telefonsko poklical Crawforda, naj pride v hotel «Excelsior».

Bilo je jasno — menažer Salvi se je hotel izogniti sestanju z režiserjem Berovicem, ki je nekajkrat prišel v Rim, izabili provizijo 7.500 dolarjev. Opozarjali so celo, da bodo vsi stvari izrečeli sodišču in zahtevali odškodnino.

Zanimivo je, da Italijanski menažer, ki je v času, ko je Crawford dovoval v Jugoslavijo, bil prav tako tu, ni niti za trenutek skušal stopiti v stik z jugoslovanskimi filmskimi predstavniki, ki so bili pripravljeni Crawforda odstopiti za 10 dni pod kavčico 50.000 dolarjev. V tem času bi režiser Berovic snemal scene, v katerih Crawford ne nastopa.

Menažerje grožnje Crawford niso pokobile. Ko so mu rekli, da obstaja možnost, da ga izroče sodišču, je lakonsko odgovoril: — Arrivederci Roma, in 75.000 dolarjev honorarja. Odkodnino plačam, ostajam v Novem Sadu.

Verjetno se je tako glasila tudi hrvojka, ki jo je Crawford odposlal v Rim v petek 23. junija zvečer.

V nedeljo 31. julija zjutraj je Crawford poklical po telefonu, tokrat iz Beograda, njegov italijanski menažer Attilio Salvi. Prosil ga je, naj takoj pride v Beograd, na sestanek.

Tega dne v Novem Sadu niso snemali. Skupno z režiserjem L. Berovicem se je Crawford odpravil z avtom v Beograd. Sestanek s Salvijem je bil določen v hotelu «Metropol».

Ob določenem času, ob 17. uri, Salvija ni bilo. Čez nekaj časa je Berovic zapustil hotel. V istem trenutku je Salvi telefonsko poklical Crawforda, naj pride v hotel «Excelsior».

Bilo je jasno — menažer Salvi se je hotel izogniti sestanju z režiserjem Berovicem, ki je nekajkrat prišel v Rim, izabili provizijo 7.500 dolarjev. Opozarjali so celo, da bodo vsi stvari izrečeli sodišču in zahtevali odškodnino.

Zanimivo je, da Italijanski menažer, ki je v času, ko je Crawford dovoval v Jugoslavijo, bil prav tako tu, ni niti za trenutek skušal stopiti v stik z jugoslovanskimi filmskimi predstavniki, ki so bili pripravljeni Crawforda odstopiti za 10 dni pod kavčico 50.000 dolarjev. V tem času bi režiser Berovic snemal scene, v katerih Crawford ne nastopa.

Menažerje grožnje Crawford niso pokobile. Ko so mu rekli, da obstaja možnost, da ga izroče sodišču, je lakonsko odgovoril: — Arrivederci Roma, in 75.000 dolarjev honorarja. Odkodnino plačam, ostajam v Novem Sadu.

Verjetno se je tako glasila tudi hrvojka, ki jo je Crawford odposlal v Rim v petek 23. junija zvečer.

V nedeljo 31. julija zjutraj je Crawford poklical po telefonu, tokrat iz Beograda, njegov italijanski menažer Attilio Salvi. Prosil ga je, naj takoj pride v Beograd, na sestanek.

Tega dne v Novem Sadu niso snemali. Skupno z režiserjem L. Berovicem se je Crawford odpravil z avtom v Beograd. Sestanek s Salvijem je bil določen v hotelu «Metropol».

Ob določenem času, ob 17. uri, Salvija ni bilo. Čez nekaj časa je Berovic zapustil hotel. V istem trenutku je Salvi telefonsko poklical Crawforda, naj pride v hotel «Excelsior».

Bilo je jasno — menažer Salvi se je hotel izogniti sestanju z režiserjem Berovicem, ki je nekajkrat prišel v Rim, izabili provizijo 7.500 dolarjev. Opozarjali so celo, da bodo vsi stvari izrečeli sodišču in zahtevali odškodnino.

Zanimivo je, da Italijanski menažer, ki je v času, ko je Crawford dovoval v Jugoslavijo, bil prav tako tu, ni niti za trenutek skušal stopiti v stik z jugoslovanskimi filmskimi predstavniki, ki so bili pripravljeni Crawforda odstopiti za 10 dni pod kavčico 50.000 dolarjev. V tem času bi režiser Berovic snemal scene, v katerih Crawford ne nastopa.

Menažerje grožnje Crawford niso pokobile. Ko so mu rekli, da obstaja možnost, da ga izroče sodišču, je lakonsko odgovoril: — Arrivederci Roma, in 75.000 dolarjev honorarja. Odkodnino plačam, ostajam v Novem Sadu.

Verjetno se je tako glasila tudi hrvojka, ki jo je Crawford odposlal v Rim v petek 23. junija zvečer.

V nedeljo 31. julija zjutraj je Crawford poklical po telefonu, tokrat iz Beograda, njegov italijanski menažer Attilio Salvi. Prosil ga je, naj takoj pride v Beograd, na sestanek.

Tega dne v Novem Sadu niso snemali. Skupno z režiserjem L. Berovicem se je Crawford odpravil z avtom v Beograd. Sestanek s Salvijem je bil določen v hotelu «Metropol».

Ob določenem času, ob 17. uri, Salvija ni bilo. Čez nekaj časa je Berovic zapustil hotel. V istem trenutku je Salvi telefonsko poklical Crawforda, naj pride v hotel «Excelsior».

Bilo je jasno — menažer Salvi se je hotel izogniti sestanju z režiserjem Berovicem, ki je nekajkrat prišel v Rim, izabili provizijo 7.500 dolarjev. Opozarjali so celo, da bodo vsi stvari izrečeli sodišču in zahtevali odškodnino.

Zanimivo je, da Italijanski menažer, ki je v času, ko je Crawford dovoval v Jugoslavijo, bil prav tako tu, ni niti za trenutek skušal stopiti v stik z jugoslovanskimi filmskimi predstavniki, ki so bili pripravljeni Crawforda odstopiti za 10 dni pod kavčico 50.000 dolarjev. V tem času bi režiser Berovic snemal scene, v katerih Crawford ne nastopa.

Menažerje grožnje Crawford niso pokobile. Ko so mu rekli, da obstaja možnost, da ga izroče sodišču, je lakonsko odgovoril: — Arrivederci Roma, in 75.000 dolarjev honorarja. Odkodnino plačam, ostajam v Novem Sadu.

Verjetno se je tako glasila tudi hrvojka, ki jo je Crawford odposlal v Rim v petek 23. junija zvečer.

V nedeljo 31. julija zjutraj je Crawford poklical po telefonu, tokrat iz Beograda, njegov italijanski menažer Attilio Salvi. Prosil ga je, naj takoj pride v Beograd, na sestanek.

Tega dne v Novem Sadu niso snemali. Skupno z režiserjem L. Berovicem se je Crawford odpravil z avtom v Beograd. Sestanek s Salvijem je bil določen v hotelu «Metropol».

Ob določenem času, ob 17. uri, Salvija ni bilo. Čez nekaj časa je Berovic zapustil hotel. V istem trenutku je Salvi telefonsko poklical Crawforda, naj pride v hotel «Excelsior».

Bilo je jasno — menažer Salvi se je hotel izogniti sestanju z režiserjem Berovicem, ki je nekajkrat prišel v Rim, izabili provizijo 7.500 dolarjev. Opozarjali so celo, da bodo vsi stvari izrečeli sodišču in zahtevali odškodnino.

Zanimivo je, da Italijanski menažer, ki je v času, ko je Crawford dovoval v Jugoslavijo, bil prav tako tu, ni niti za trenutek skušal stopiti v stik z jugoslovanskimi filmskimi predstavniki, ki so bili pripravljeni Crawforda odstopiti za 10 dni pod kavčico 50.000 dolarjev. V tem času bi režiser Berovic snemal scene, v katerih Crawford ne nastopa.

Menažerje grožnje Crawford niso pokobile. Ko so mu rekli, da obstaja možnost, da ga izroče sodišču, je lakonsko odgovoril: — Arrivederci Roma, in 75.000 dolarjev honorarja. Odkodnino plačam, ostajam v Novem Sadu.

Verjetno se je tako glasila tudi hrvojka, ki jo je Crawford odposlal v Rim v petek 23. junija zvečer.

V nedeljo 31. julija zjutraj je Crawford poklical po telefonu, tokrat iz Beograda, njegov italijanski menažer Attilio Salvi. Prosil ga je, naj takoj pride v Beograd, na sestanek.

Tega dne v Novem Sadu niso snemali. Skupno z režiserjem L. Berovicem se je Crawford odpravil z avtom v Beograd. Sestanek s Salvijem je bil določen v hotelu «Metropol».

Ob določenem času, ob 17. uri, Salvija ni bilo. Čez nekaj časa je Berovic zapustil hotel. V istem trenutku je Salvi telefonsko poklical Crawforda, naj pride v hotel «Excelsior».

Bilo je jasno — menažer Salvi se je hotel izogniti sestanju z režiserjem Berovicem, ki je nekajkrat prišel v Rim, izabili provizijo 7.500 dolarjev. Opozarjali so celo, da bodo vsi stvari izrečeli sodišču in zahtevali odškodnino.

Zanimivo je, da Italijanski menažer, ki je v času, ko je Crawford dovoval v Jugoslavijo, bil prav tako tu, ni niti za trenutek skušal stopiti v stik z jugoslovanskimi filmskimi predstavniki, ki so bili pripravljeni Crawforda odstopiti za 10 dni pod kavčico 50.000 dolarjev. V tem času bi režiser Berovic snemal scene, v katerih Crawford ne nastopa.

Menažerje grožnje Crawford niso pokobile. Ko so mu rekli, da obstaja možnost, da ga izroče sodišču, je lakonsko odgovoril: — Arrivederci Roma, in 75.000 dolarjev honorarja. Odkodnino plačam, ostajam v Novem Sadu.

Verjetno se je tako glasila tudi hrvojka, ki jo je Crawford odposlal v Rim v petek 23. junija zvečer.

V nedeljo 31. julija zjutraj je Crawford poklical po telefonu, tokrat iz Beograda, njegov italijanski menažer Attilio Salvi. Prosil ga je, naj takoj pride v Beograd, na sestanek.

Tega dne v Novem Sadu niso snemali. Skupno z režiserjem L. Berovicem se je Crawford odpravil z avtom v Beograd. Sestanek s Salvijem je bil določen v hotelu «Metropol».

Ob določenem času, ob 17. uri, Salvija ni bilo. Čez nekaj časa je Berovic zapustil hotel. V istem trenutku je Salvi telefonsko poklical Crawforda, naj pride v hotel «Excelsior».

Bilo je jasno — menažer Salvi se je hotel izogniti sestanju z režiserjem Berovicem, ki je nekajkrat prišel v Rim, izabili provizijo 7.500 dolarjev. Opozarjali so celo, da bodo vsi stvari izrečeli sodišču in zahtevali odškodnino.

Zanimivo je, da Italijanski menažer, ki je v času, ko je Crawford dovoval v Jugoslavijo, bil prav tako tu, ni niti za trenutek skušal stopiti v stik z jugoslovanskimi filmskimi predstavniki, ki so bili pripravljeni Crawforda odstopiti za 10 dni pod kavčico 50.000 dolarjev. V tem času bi režiser Berovic snemal scene, v katerih Crawford ne nastopa.

Menažerje grožnje Crawford niso pokobile. Ko so mu rekli, da obstaja možnost, da ga izroče sodišču, je lakonsko odgovoril: — Arrivederci Roma, in 75.000 dolarjev honorarja. Odkodnino plačam, ostajam v Novem Sadu.

Verjetno se je tako glasila tudi hrvojka, ki jo je Crawford odposlal v Rim v petek 23. junija zvečer.

V nedeljo 31. julija zjutraj je Crawford poklical po telefonu, tokrat iz Beograda, njegov italijanski menažer Attilio Salvi. Prosil ga je, naj takoj pride v Beograd, na sestanek.

Tega dne v Novem Sadu niso snemali. Skupno z režiserjem L. Berovicem se je Crawford odpravil z avtom v Beograd. Sestanek s Salvijem je bil določen v hotelu «Metropol».

Ob določenem času, ob 17. uri, Salvija ni bilo. Čez nekaj časa je Berovic zapustil hotel. V istem trenutku je Salvi telefonsko poklical Crawforda, naj pride v hotel «Excelsior».

Bilo je jasno — menažer Salvi se je hotel izogniti sestanju z režiserjem Berovicem, ki je nekajkrat prišel v Rim, izabili provizijo 7.500 dolarjev. Opozarjali so celo, da bodo vsi stvari izrečeli sodišču in zahtevali odškodnino.

Zanimivo je, da Italijanski menažer, ki je v času, ko je Crawford dovoval v Jugoslavijo, bil prav tako tu, ni niti za trenutek skušal stopiti v stik z jugoslovanskimi filmskimi predstavniki, ki so bili pripravljeni Crawforda odstopiti za 10 dni pod kavčico 50.000 dolarjev. V tem času bi režiser Berovic snemal scene, v katerih Crawford ne nastopa.

Menažerje grožnje Crawford niso pokobile. Ko so mu rekli, da obstaja možnost, da ga izroče sodišču, je lakonsko odgovoril: — Arrivederci Roma, in 75.000 dolarjev honorarja. Odkodnino plačam, ostajam v Novem Sadu.

Verjetno se je tako glasila tudi hrvojka, ki jo je Crawford odposlal v Rim v petek 23. junija zvečer.

V nedeljo 31. julija zjutraj je Crawford poklical po telefonu, tokrat iz Beograda, njegov italijanski menažer Attilio Salvi. Prosil ga je, naj takoj pride v Beograd, na sestanek.

Tega dne v Novem Sadu niso snemali. Skupno z režiserjem L. Berovicem se je Crawford odpravil z avtom v Beograd. Sestanek s Salvijem je bil določen v hotelu «Metropol».

Ob določenem času, ob 17. uri, Salvija ni bilo. Čez nekaj časa je Berovic zapustil hotel. V istem trenutku je Salvi telefonsko poklical Crawforda, naj pride v hotel «Excelsior».

Bilo je jasno — menažer Salvi se je hotel izogniti sestanju z režiserjem Berovicem, ki je nekajkrat prišel v Rim, izabili provizijo 7.500 dolarjev. Opozarjali so celo, da bodo vsi stvari izrečeli sodišču in zahtevali odškodnino.

Zanimivo je, da Italijanski menažer, ki je v času, ko je Crawford dovoval v Jugoslavijo, bil prav tako tu, ni niti za trenutek skušal stopiti v stik z jugoslovanskimi filmskimi predstavniki, ki so bili pripravljeni Crawforda odstopiti za 10 dni pod kavčico 50.000 dolarjev. V tem času bi režiser Berovic snemal scene, v katerih Crawford ne nastopa.

Menažerje grožnje Crawford niso pokobile. Ko so mu rekli, da obstaja možnost, da ga izroče sodišču, je lakonsko odgovoril: — Arrivederci Roma, in 75.000 dolarjev honorarja. Odkodnino plačam, ostajam v Novem Sadu.

Verjetno se je tako glasila tudi hrvojka, ki jo je Crawford odposlal v Rim v petek 23. junija zvečer.

V nedeljo 31. julija zjutraj je Crawford poklical po telefonu, tokrat iz Beograda, njegov italijanski menažer Attilio Salvi. Prosil ga je, naj takoj pride v Beograd, na sestanek.

Tega dne v Novem Sadu niso snemali. Skupno z režiserjem L. Berovicem se je Crawford odpravil z avtom v Beograd. Sestanek s Salvijem je bil določen v hotelu «Metropol».

Ob določenem času, ob 17. uri, Salvija ni bilo. Čez nekaj časa je Berovic zapustil hotel. V istem trenutku je Salvi telefonsko poklical Crawforda, naj pride v hotel «Excelsior».

Bilo je jasno — menažer Salvi se je hotel izogniti sestanju z režiserjem Berovicem, ki je nekajkrat prišel v Rim, izabili provizijo 7.500 dolarjev. Opozarjali so celo, da bodo vsi stvari izrečeli sodišču in zahtevali odškodnino.

Zanimivo je, da Italijanski menažer, ki je v času, ko je Crawford dovoval v Jugoslavijo, bil prav tako tu, ni niti za trenutek skušal stopiti v stik z jugoslovanskimi filmskimi predstavniki, ki so bili pripravljeni Crawforda odstopiti za 10 dni pod kavčico 50.000 dolarjev. V tem času bi režiser Berovic snemal scene, v katerih Crawford ne nastopa.

Menažerje grožnje Crawford niso pokobile. Ko so mu rekli, da obstaja možnost, da ga izroče sodišču, je lakonsko odgovoril: — Arrivederci Roma, in 75.000 dolarjev honorarja. Odkodnino plačam

Zanimivo pričevanje dachauskega interniranca o «izginotju» Bormanna

V sredini gruče esesovcev je korakal plečat mož v škornjih in v usnjenem plašču: Martin Bormann

Spomini na strahote nemškega taborišča - Kako je bil urejen Dachau - Velika skladišča in delavnice - Krematoriji smrti - Dobava za Hitlerjev glavni stan

Skoro vsi časopisi v svetu, kakor tudi mesečne in tedenske revije, posvečajo vso pozornost aretaciji Adolfa Eichmanna, katerega je židovska policija iztaknila v Argentini in ga skrivoma prepeljala v Izrael, kjer bo zaradi množičnih umorov in iztrebljanja Judov v Nemčiji, na Poljskem in Češkoslovaškem med zadnjo svetovno vojno moral odgovarjati pred izraelskim državnim sodiščem. V prvih vestih, ki so prispjele iz Izraela, je bilo tudi rečeno, da je Adolf Eichmann pri zaslišanju izjavil, da je Martin Bormann, Hitlerjev namestnik, še živ in da se potika neke po Argentin ali pa neke po deželah Latinske Amerike. Že drugi dan pa je Izrael zanikal, da bi tako izjavo podal esesovec Adolf Eichmann.

O Martinu Bormannu se je veliko pisalo in celo pričelo se potrdjevalo, da je Martin Bormann poginil s Hitlerjem in drugimi nacističnimi gerarki v berlinskih bunkerjih. V zadnjem času pa so spet poročali iz Amerike, da je bil M. Bormann res v Ameriki in je pred nekaj leti tudi tam umrl. Vsekakor to pisanje o Martinu Bormannu, najprej da je poginil v berlinskih bunkerjih, in sedaj, da je umrl pred nekaj leti v Ameriki, ter da so ob njegovi smrti izginili tudi njegovi osebni dokumenti s prstnimi odtisi, daje človeku utis, da se za vsem tem nekaj skriva.

V teh skromnih vrsticah hočem le povedati in poudariti, da je Martinu Bormannu uspelo pobegniti iz Berlina in da se je pojavil v Dachau v «SS Lagerju» okrog 20. aprila 1945, to je samo nekaj dni pred prihodom ameriške vojske v internacijsko in uničevalno taborišče Dachau. Od tu je zbežal v Bavarske Alpe. Omenjam okrog 20. aprila, ker kljub temu da sem v mislih in po podatkih skonstruiral še enkrat vso sliko pred 15 leti, prav natančne dne se nisem mogel spomniti. Čudim pa se, da se je toliko časa pisalo, in to z izjavami sicer dvomljivih prič, da je Martin Bormann poginil v Berlinu. Se bolj se čudim, da se do danes še nihče ni pojavil (saj je bilo tudi trditev mnogo internirancev različnih narodnosti prisotnih, in so prav tako videli Bormanna, kot pisec teh vrstic), da bi povedal o Bormannovem begu skozi «SS Lager» v Dachau. Res, da smo bili sestrada in in živčno ubiti in bolj podobni živalim kot ljudem; pa vendar...

Pa pojdemo nekoliko k podrobnostim. Internacijsko taborišče v Dachau, kjer smo bili zaprti, je bilo omreženo in je imelo samo en izhod (razen vhoda v plantazo). Vsa mreža okrog taborišča je bila nabita z električnim tokom. Vrhutega so bili okrog taborišča visoki stolpi, na katerih so posebne SS straže stražile z mitraljezi in ponoči z reflektorji pregledovale mreže in njeno okolico. Vsak beg je bil izključen.

Severnozapadno od našega taborišča se je razprostiralo SS taborišče, tako znani «SS Lager». Tudi to taborišče je bilo se posebej zastraženo. V tem «SS Lagerju» je imela SS velika skladišča, kjer si zbirala

ven nemškega blaga našel tudi vse, kar so naropali v državah, ki so jih zasedli. Tu si našel vse vrste strojev za obdelovanje železa in jekla. Dajle tekstil, vsakršno usnje, vose, jake obleke, orožje, puške, topove in celo ruske tanke, katere so privlekli z vzhoda. Tu so bile tudi razne delavnice, kjer so naropano orožje popravljali. Bila je v tem sektorju tovarna porcelana, mala ličarna itd. Prav na severu je bil tudi krematorij, ki se je vokalno dotikal internacijskega taborišča.

Delovno moč so zajemali iz internacijskega taborišča. Vsi smo bili primorani delati. V taborišču so podnevi ostajali le bolniki, zdravniki in njihovi pomočniki, izbrani za posebne injekcije, in kuharsko osebje.

V internacijskem taborišču je bila tudi upravna pisarna, katero so vodili interniranci sami. Tu se je vodil stazle od vseh potankosti: od delazmožnih ljudi do zadnjega bolnika in mrtiča, od dohajajočih novih internirancev in vseh cnih, ki so odšli v druga taborišča.

«SS Lager» je n. pr. zadrževal za to ali ono stroko toliko ljudi. Tisti, ki so bili za to izbrani, so morali takoj po «apelu», ki se je vršil že v jutranjem mraku, po pozivu «An die Arbeitsstätte» (Na delovno mesto), se razvrstiti v petero-vo, se razvrstiti v petero-

jevo je bilo v neki «Halt» razvrščeno tudi vse mizarstvo, ki so ga na isti način pošiljali v razne delavnice na bojišča. Poleg tega je imela ta esesovska država svoje zaloge tudi v «Schleissheimu», v nekdanjem dvorcu bavarskih kraljev, ki je bil nekaj deset kilometrov oddaljen od Dachaua. V tem dvorcu je bilo po večini leseno orožje, mizarstvo, mizarstvo, mizarstvo za orožje in na stotisoče smuči z opremo.

Včasih so nas naložili na kamion in odpeljali, dobro zastraženi, v «Schleissheim», kjer smo prenašali omenjeno blago iz prega nadstropja tega dvorca na kamion in nato na železniško postajo, kjer smo prekladali vse te stvari na vagon. Mimogrede naj omenim, da je bil takrat med nami tudi rajni pisatelj Ivan Grahov, katerega se je na stopnicah v dvorcu spopadla, ko je nosil 70 kg težko omaro na hrbtu. Tu so ga esesovci prvič pretepli. Ker je bil slabotnega zdravja, smo ga zvečer komaj še zvega pospremili v taborišče.

Nasemu oddelku in pisarni je naloževal SS Oberscharführer Erich Rossek, doma iz Solingena, po politiki mehanik in sofer. Bil je rezev in surov - zavezan esesovec - drugače pa brihten in hiter kot podlasci. Vodil je vso pisarno, se spoznal na vidne vse kartoteke, pisal hi-

čela s svojim zmagoslavnim prodorom, je postal nas urad nekak barometer za vse te dogodke. Naročila so pojedala, blago se je izgubljalo in esesovci so takoli razdraženi okrog ter so se večkrat medsebojno tudi sporeli. Tako smo lahko vlekli na usesa in zvedeli marsikaj.

Ameriška armada je prodirala proti Ulmu, v taborišču pa je razsajal tifus. Vsak dan so vozili iz taborišča poln voz mrličev v krematorij. Zaveznika letala so napadala okolico Dachaua in ponoči je grmelo in se bliskalo nad Münchom. Vsih se je treslo vse taborišče. Ameriška letala so rusila dan in noč. Vsak dan je bilo nekaj novega. V začetku aprila so se pojavila letala nad «SS Hauptzenamtom», pikirala in obstreljevala. Če smo ugnili, smo brzih korakov stekli v taborišče in se po alarmu spet vrnili na delo. Preplah med esesovci je bil vedno večji, mi pa smo vse to hladnokrvno prenašali z zavestjo in gotovostjo, da bo kmalu vsega konec. Vsak je imel svojega esesovca v žetodu in je že točno izračunal, kako ga bo.

11. aprila je bil posebno nergozen dan, vse je bilo zbežano. SS Oberscharführer Rossek pride v pisarno s polom v roki in pravi: «Tu je naročilo: napravi takoj «Beleg»! Vse delo sem se za stroj in obstal. Na naročilo je bilo točno zapisano: «Führer Hauptquartier - B - Schloss Eige».

Tipikal sem ta prečudni «Beleg» in iskal naročeno blago po kartoteki - bilo je marmorsko orožje, razne pile ter še ne v drugo podobno orožje.

Od pisarne, kjer je sedel Erich Rossek, so nas ločila samo vrata, ki pa so bila vedno odprta, da se je razumelo vse, četudi bi kdo samo zasepel. Iz razgovorov, ki ga je imel Rossek z Oberjunkerjem, sem razumel, da je Hitler prestavil svoj Hauptquartier v Bavarske Alpe - v Schloss Eige. Medtem ko sem razmišljal, kje bi to bilo, je že stopil Rossek v sobo in zavpil: «Je končano?»

Potegnil sem «Beleg» z dvema prepisoma iz stroja in mu ga izročil - mislil pa sem si: sedaj bo kmalu uro končano». Ko sem uro pozneje itati «Beleg» razpisoval iz kartoteke, sem opazil, da je vse to blago poseben odposlanec SS iz Schloss Eige odzvel in odpeljal z motornim vozilom, kar je bilo razvidno iz podpisov pri prevzemu blaga.

Bilo je približno osem dni po tistem res zanimivem «Belegu», ki sem ga pravkar omenil, torej okrog 20. aprila, ko smo kot običajno zgodaj šli na delo. Že ob 10. uri pa smo morali zaradi letalskega alarma spet v taborišče. Okrog 11. ure smo se vračali na delo, potem ko je slika rena odšla nevarnost iz zraka. Bilo nas je še samo 28 mož - vsi drugi so med tem časom nevarno zboleli. Tifus se je z vso naglico širil po taborišču. Vrhutega je vladal med interniranci velik preplah in skrutenost, ker se je raznešala govorica, da nas bodo pred koncem vojne vse postrelili.

Ko smo ta dan (ne spominjam se točno, ali je bilo 19., 20. ali celo 21. a-

prila) prikorakali do garaže, se nam je nudi nenačuden prizor, ki mi je ostal neizbrisno v spominu. Na naši levi strani je proti nam stopala gruča esesovskih častnikov. Na sredi v ospredju je korakal plečat mož v škornjih, jahatnih hlačah in v temnozeleni umazani esesovski obleki, neobrit, z usnjatim dežnim plaščem. Oskrnil nas je s srepim pogledom in se nato zagledal v novi veliki bunker na njegovi desni strani. V isti vrsti so bile tri ženske potemnelega obraza, črnih stricnih las v esesovski Mädel obleki. Ena izmed teh je bila na njegovi desni strani, obe drugi na njegovi levi; vsaka od teh je nosila po izgledu polno aktovko. V isti vrsti je bil še neki drugi SS častnik. Za to petorico pa je korakala še cela gruča drugih SS častnikov. Vsi so bili neobriti in precej zanemarjeni. Po strumnih pozdravih straž in drugih esesovcev iz Lagerja smo takoj sodili, da morajo to biti visoke vojaške osebnosti.

Kmalu nato smo zvedeli, kdo je šel mimo nas. Naše straže so prue spoznale Martina Bormanna. Javno pa so potem razpisovali esesovci v pisarno. Celu uro so tekali okrog in ni bilo slišati drugega kot Martin Bormann.

Že nekaj dni kasneje so esesovci odšli v pisarno in

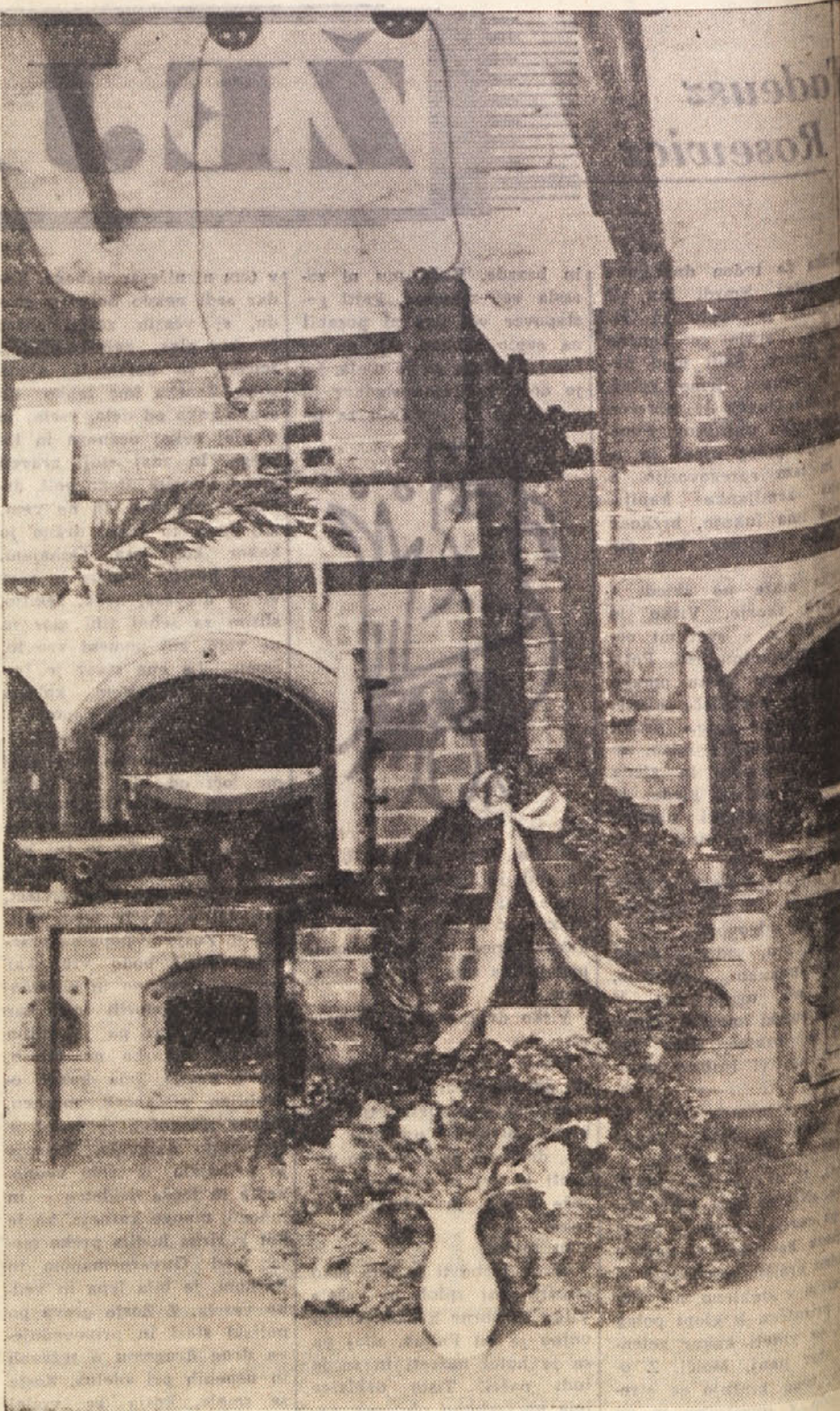
vse spise, takture, knjigovodstvene knjige ter kartoteko nabasali v ure. Te vreče smo z nosili v gorečo peč tovarne porcelane, ki je bila v naši bližini. SS Unterscharführer Jan Orlicusky pa je na dvorišču kričal in se drl v Oberjunkerja, da je treba vse uničiti.

25. aprila so na dvorišče pripeljali kamione, na katere so sami esesovci nakladali razno blago, tokrat brez «Belega». Straže so nas «Häftlinge», tako so nas vedno nazivali, odvedle v bližnjo goščo, kjer smo nalagali vej, da je bilo le kaj zelenega, vse je bilo dobro. S temi vejami so esesovci maskirali kamione. Proti večeru, ko smo odhajali v taborišče, so zabrneli motorji kamionov. Drhal iz «SS Lagerja» je bežala v Bavarske Alpe. Martin Bormann je odprl pot temu begu, sledila je vsa država.

Ob glavnih vratih pa vse po starem. Prešli so nas, pretipali in spustili v taborišče, kakor bi se njih ne tikalo, kaj se godi zunaj taborišča.

Med interniranci pa je rasla vera v zmago. Kljub temu da so bili od lakote izplodani do kosti, kljub bolečin in grozjam po mučenju, je vsak čutil, da se mora v nekaj dneh zgoditi nekaj velikega - mor-da se pred 1. majem.

N. V.

V teh pečeh so sežgali na stotisoče oseb

(Foto M. Magajna)

Edgar Detwiler finančnik nove kongoške države

Zgolj po naključju je Edgar Detwiler postal finančnik komaj «rojene» kongoške države.

V nekem hotelu v Konakryju na Gvineji je čakal, da bi ga sprejel državni poglavar in ministri. Predsednik Seku Ture, ko so začele prihajati novice o dogodkih v Kongu in o tamkajšnjih težavah in zmeda. O tem je imel priložnost prav tam govoriti še bolj na drobno s tajniki kongoškega ministrskega predsednika Lumumba, ki se je tudi mudil prav takrat v Konakryju. In tak je naneslo, da je Edgar Detwiler izjavil, da bi mogel preskrbeti denarna sredstva za potrebe kongoške države, če bi za to prejel dovoljena jamstva.

In iz tega popolnoma zabnega pogovora je nastal niz dogodkov.

Najprej je Edgar Detwiler odletel v Leopoldville, potem v New York, kjer je bil takrat Lumumba. Zatem so ustanovili družbo, ki naj bi izdelala in izvedla daljnosežni gospodarski načrt za izkoriščanje neizmernega naravnega bogastva Konga.

Kdo je pravzaprav Edgar Detwiler in koga predstavlja? Rojen je bil sicer v Ameriki, vendar pa izhajajo Detwilerji iz Švice. Je pa tipičen «selfmademan», ki si je znal «iz nič», samo s svojo sposobnostjo in drznostjo pridobil milijone. Znan je tudi po svojih «revolucionarnih zamislih».

Po prvi svetovni vojni je končal univerzo v Pensilvaniji in kmalu zatem je že

v Južni Ameriki ustanovil družbo za trgovanje z živilskimi potrebščinami, ki je razvila svoje delovanje kar v 23 ameriških državah. Toda gospodarska kriza leta 1929 je tudi to družbo izkoreninila, kot večino drugih. Vendar pa ta gospodarski polom ni vzel Edgarju Detwilerju poguma. Kmalu si je opomogel in pred zadnjo vojno je že krepko stal v vrsti velikih ameriških finančnih mogotcev.

Leta 1945 se je pojavil v raznih državah s svojimi «revolucionarnimi» predlogi in načrti za gospodarsko izkoriščanje tega ali onega.

V Canterburyju je nameraval s 100 milijoni dolarjev zgraditi «anglikanski Vatikan», neke vrste vesoljno cerkevno središče, ki naj bi bilo takega obsega in v takem slogu, da bi bil videti - kot se je sam Detwiler o tem izrazil - «steekleni zabor OZN v New Yorku v primeru s tem navadna kmečka hiša». Ta načrt je preprečil canterburyjski nadškof.

Na Holandskem pa proučuje drugi Detwilerjev «stomilijonski načrt» za konstrukcijo dveh ogromnih potniških ladij, ki bi mogli sprejeti toliko potnikov, da bi stala prevoznina za vsakega komaj 300 frankov.

In sedaj tale načrt o gospodarski pomoči Kongu. Uradni finančni krogi se o tem nič pohvalno ne izražajo ne v Washingtonu ne v Londonu. Detwilerja označujejo za šarlatana, češ da objublja več kot bi mogel izpolniti, in da bi neuspeh, «ko se bodo ti Det-

wilerjevi milni balončki razpočili», utegnil usodno «skoditi» ugledu Zahoda v Kongu in drugih mladih afriških državah. Pri tem očitajo tudi Lumumbi neizkušnost, ki da mu ni popolnoma jasno, v kakšnem obsegu naj bi se Kongo industrializiral, ki je še zdaleč zaostala dežela.

«Preveč dobrega namreč utegne bolj škoditi kot koristiti», kar se posebno pokaže vselej takrat, kadar ni «gospodarskega ravnotežja». Na primer: Večja proizvodnja elektrike kot se je more porabiti, ali pa večja proizvodnja cementa kot je možnost za zidanje.

Vsekakor je očitno, da je Detwiler šarlatan, močno pretiran, če ne naravnost neupravičen. Obsojati človeka samo zaradi njegovih «revolucionarnih zamisli» pa

Edgar Detwiler

prav gotovo ni na mestu. Detwiler je med resnimi gospodarstveniki na glasu sohanega in korektnega partnerja. Ne kadi in ne pije ter ga še nihče ni videl pri kakršni koli igri. Pač pa ve-

do o njem povedati, da ni potuje in da je v nametno svetovno znanih letovanih «kot doma». Najraje se pojavlja v družbi svojih poslovnih prijateljev in tudi manj očitno zadovoljno pridobi za sodelovanje v uglednih finančnih oseb-

Vsekakor je treba upoštevati pri presoji Detwilerjevega načrta to, da je on edini, ki je znal pomagati mladi državi prav v trenutku, ko je bila v večjih težavah in ko so vsi «zahodni krogi» vedeli, manj očitno zadovoljno pridobi za sodelovanje v uglednih finančnih oseb-

ljen dobiček?

HOROSKOP

VELJAVEN OD 15. DO 21. AVGUSTA

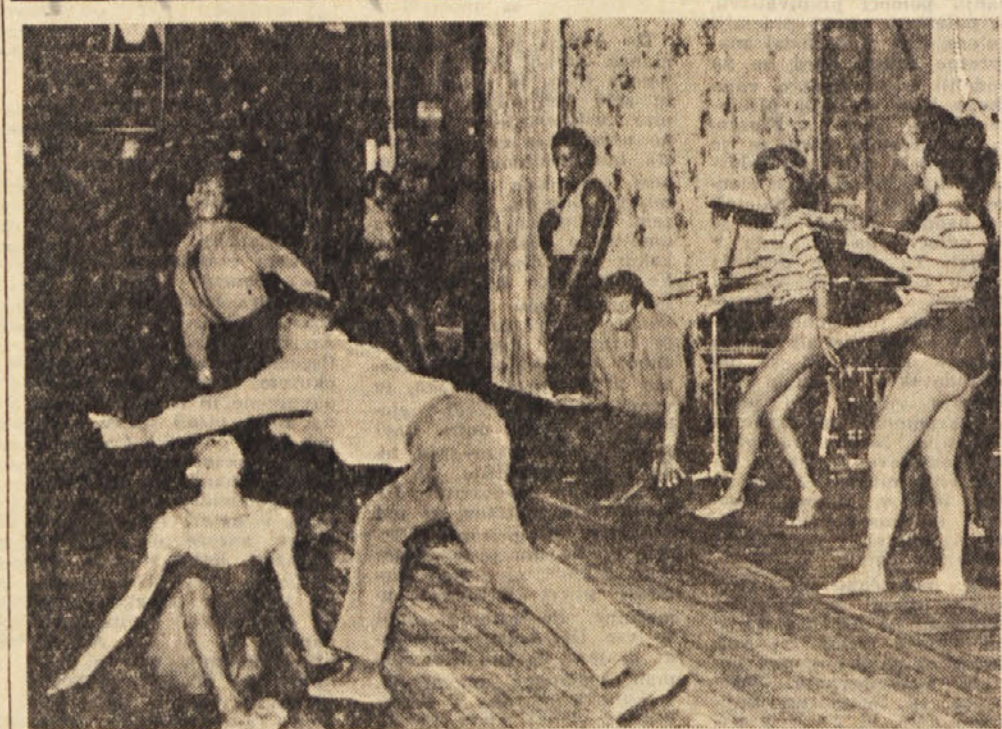
Oven (od 21. 3. do 20. 4.) V tem tednu se pripravljajo prijetna presenečenja. Čeprav začel ne bo najboljši, nepriljubljeni obiski, večer zabaven pogovor.	Lev (od 23. 7. do 22. 8.) S tretjo v sru boste čakali neko novico. Večeri bodo mirni in prijetni. Neka zadeva se ne bo uredila povsem po vaših željah. Telefonski razgovor.	Strelce (od 22. 11. do 21. 12.) Vzburili neželne misli. Kratkotrajni razvešili, ki vas bodo brez truda se ne da nič doseči.
Bik (od 21. 4. do 20. 5.) Nekaterega pomembnejšega srečanja. Na praktičnem področju bodo stvari kazale ne- viski končni rezultat od vas samih.	Devica (od 23. 8. do 22. 9.) Premembe v vsakodnevem življenju. Zanimiv obisk, razprave bodo, lahko poročila kažejo življenje. Zabaven večer. Tehnika (od 23. 9. do 22. 10.) Glede vaših srčnih zadev vse dobro, toda čuvajte svoje skrivnosti. Uspelo vam bo stopiti na novo pot. Pomembna podpora.	Kozorog (od 22. 12. do 21. 1.) Previdnosti nikoli preveč. Pri slučajnih srečanjih. Na delu niti dobro niti slabo.
Dvojčka (od 21. 5. do 20. 6.) Ne zamudite priložnosti, ki se vam bodo nudile v začetku tedna. Včer je ugoden, čeprav bo prebroditi nekaj težav.	Rak (od 21. 6. do 20. 7.) Ne bo vam manjkalo priložnosti sentimentalnega znanja, toda pazi- te, da boste do- bro izbrali. Potovanje zve- zano z delom. Neka pobu- da se bo srečno zaključila.	Vodnar (od 21. 1. do 19. 2.) Pril- jetno vabilo v dopust. Simpatična poznanstva. Zabavni večer. boste prebili v veselje dr- bi. Ne delajte starih na- pak.
Skorpijon (od 23. 10. do 21. 11.) V kratkem se boste zopet se- stali z ljubljeno osebo. Na po- slovnem področ- ju veje veter v vašo kor- rist. Nekoliko opreza ra- di zdravlja.	Ribe (od 20. 2. do 19. 3.) Ugod- ni priložnosti za- bodo mnoge po- masle. Pred- čakovani dopo- ki. Teden je ugoden, da se uredi neka zadeva.	

URE NA DEBELO ZLATNINE

MAGNAGHI

Ul. S. Lazzaro 8 - TRST - Tel. 35733/36308

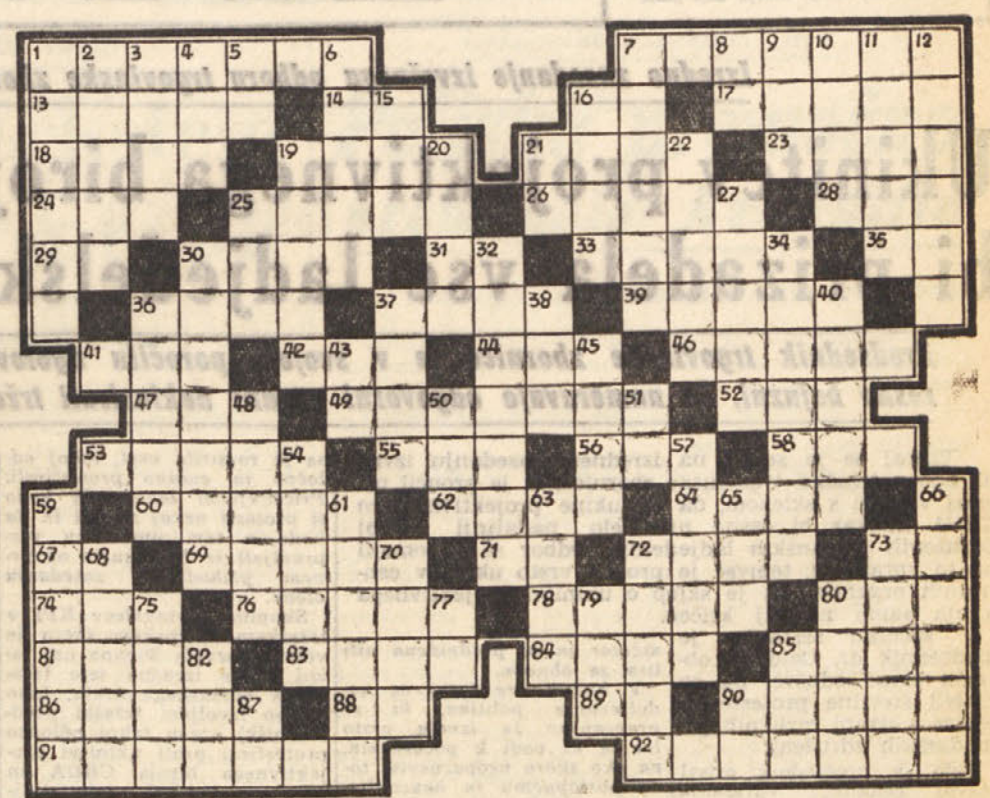
OMIKRON TECHNOS DOXA

V ponedeljek je nastopila na gradu Sv. Justa znana pevka Caterina Valente, poleg nje pa je žela odobravanje tudi črna plesna skupina.

iz naših krajev

KRIŽANKA

Besede pomenijo:
VODORAVNO: 1. poveljnik ladje; 7. pravilo, da jo deli sodišče; 13. žensko ime; 14. ljudska pridrlnica; 16. zlato po francosko; 17. industrijski kraj v bližini Gorice; 18. obrtniki; 19. vrata v lesenem plotu; 21. upoštevanje; 23. židovsko žensko ime; 24. številko; 25. nameravam; 26. dotok; 28. reka v Angliji; 29. kratka za ljudska tehnika; 30. živilo; 31. osebni zaimek; 33. ne znam; 35. prvi dve črki besede pod 23. vod; 36. mesto v Srednji Italiji; 37. črposko mejno gorovje; 39. čuvam, skrbno gledam na kaj; 41. mesto v Črni gori; 42. gozdna žival; 44. celoten; 46. alkoholna pijača; 47. kratka za afriško-azijsko državo; 49. nekisren človek; 52. z veseljem; 53. imena pesnika Gregorčiča; 55. krajevni prislov; 56. hrana; 58. spoj, zveza; 60. naravna nujna v človeku in živali; 62. občutek poštenja po pijanosti; 64. slonova kost; 67. nada; 69. ravnilo; 71. medmet; 72. vem, obvladam; 73. veznik; 74. solzenje; 78. večja posoda; 79. sad hrata; 80. kos lesa; 81. smolni del; 83. stara dolžnina merska enota; 84. gora v severni Grčiji; 85. del telesa (mnost); 88. žamet; 89. glej 14. vod; 89. arabski žrebec; 90. vnama, zagon, e-lan; 91. priprave, naprave, pristojni; 92. žensko ime.

NAVPIČNO: 1. godba; 2. porednik, zastopnik; 3. pritok Savinje; 4. hoditi; 5. kazalni zaimek; 6. svojilni zaimek; 7. mesto v Makedoniji; 8. znak za američki; 9. otok v Jadranskem morju; 10. država v Aziji; 11. rimska boginja poljedelstva; 12. južno sadje; 13. igralne karte; 16. spojina kisa; 19. gosposki služabnik; 20. rimski bog ljubezni; 21. predlog; 22. tekmeč; 25. ptica; 27. turški naziv ministrov; 30. črposko mejno gorovje; 39. čuvam, skrbno gledam na kaj; 41. mesto v Črni gori; 42. gozdna žival; 44. celoten; 46. alkoholna pijača; 47. kratka za afriško-azijsko državo; 49. nekisren človek; 52. z veseljem; 53. imena pesnika Gregorčiča; 55. krajevni prislov; 56. hrana; 58. spoj, zveza; 60. naravna nujna v človeku in živali; 62. občutek poštenja po pijanosti; 64. slonova kost; 67. nada; 69. ravnilo; 71. medmet; 72. vem, obvladam; 73. veznik; 74. solzenje; 78. večja posoda; 79. sad hrata; 80. kos lesa; 81. smolni del; 83. stara dolžnina merska enota; 84. gora v severni Grčiji; 85. del telesa (mnost); 88. žamet; 89. glej 14. vod; 89. arabski žrebec; 90. vnama, zagon, e-lan; 91. priprave, naprave, pristojni; 92. žensko ime.

RESITEV KRIŽANKE
IZ PREJŠNJE STEVILKE
VODORAVNO: 1. Zagreb, 7. Ovid, 11. moč, 14. Afrika, 15. Bitinja, 16. predstavnik, 18. ker, 19. Lota, 20. Enej, 21. Ana, 23. ena, 24. prazen, 26. avto, 28. mt, 29. klimatičen, 30. krog, 31. tak, 32. nerv, 34. Afričani, 36. ork, 38. ar, 39. oče, 40. Iberija, 42. reza, 43. uho, 45. aparat, 46. smetišče, 47. tete, 48. kuki, 49. jer, 50. in, 51. cin.

NAVPIČNO: 1. zaplemba, 2. ofront, 3. Greta, 4. rida, 5. eks, 6. baterija, 7. obezati, 8. v-njeta, 9. iti, 10. dika, 11. mi-kavne, 12. oje, 13. čar, 17. A-nam, 2. naenkrat, 24. Ploče, 25. Nikobari, 27. odvraten, 29. kričati, 30. kroček, 33. rajati, 35. nihče, 37. rep, 41. lrec, 42. rak, 43. uši, 44. oer.

Dvoimen odgovor
V šoli je učiteljica sprala učence po poklicu njihovih očetov.
Mala Tončka je poklic svojega očeta takole pojasnila: «Moj ata je pri železnici, pušča ljudi na peron in ko mu pokažejo vozne listke, jih ščiplje».

Ob drugem kmečkem taboru na Opčinah

Lotimo se perečega problema strokovne izobrazbe mladine

Pripravi je treba načrt za strokovne tečaje in predavanja za kmečko mladino - Potrebno je sodelovanje strokovnjakov in organizacij

O pomenu in važnosti letošnjega kmečkega tabora na Opčinah smo pisali na tem mestu v prejšnji številki. Zanimljivo je, da je na taboru privabilo zlasti kmečko mladino. Pripomnili smo tudi, da bi se lahko na taboru zastopniki raznih ustanov in organizacij dogovorili s kmeti glede organiziranja tečajev, predavanj, praktičnih vaj itd. Pri tem smo mislili predvsem na strokovno izobrazbo kmečke mladine.

Strokovna izobrazba je nujno potrebna kmetom, da lahko napredujejo. V njihovem vsakdanjem delu je marsikaj dobrih nasvetov strokovnjakov, odločilnega pomena. Se bolj potrebna pa je strokovna izobrazba mladini, da se pripravi in vzbudi svoj poklic.

Kakor na drugih področjih, tako tudi v kmetijstvu beležimo stalen napredek. Strokovnjaki proučujejo zemljo, semena, gnojila, delo poljske in ustvarjajo nove sorte. Tudi atomsko energija je prihajala v postopku v kmetijstvu.

Pomislimo le, kako so obdelovali zemljo naši dedje, kakšne stroje so uporabljali in kakšna gnojila ter zaščitna sredstva so poznali. Potem pogledamo na sodobno kmetijsko poselstvo in napredno vrtnarstvo ali klet itd. pa bomo videli velik razliko in napredek. Veliko razliko pa lahko opazimo, če primerjamo naše kmetijstvo s kmetijstvom v raznih drugih državah, kjer polagajo večjo skrb strokovni izobraževalci in kmečke mladine.

Ta napredek ne pride sam od sebe. To vsak razume, po tem pa se vsak ne ravna. Prvi pogoj za vsak napredek je znanje, izobrazba. Kakor za druge poklice velja, tako pravilo tudi za kmečki poklic. Statistiki pravijo, da se zadnja leta tudi naše kmetijstvo opolagoma mehanizira, da porablja več umetnih gnojil itd., če pa bi napravili anketo o strokovni izobrazbi kmetov, zlasti kmečke mladine, bi prav gotovo prišli do poraznih ugotovitev.

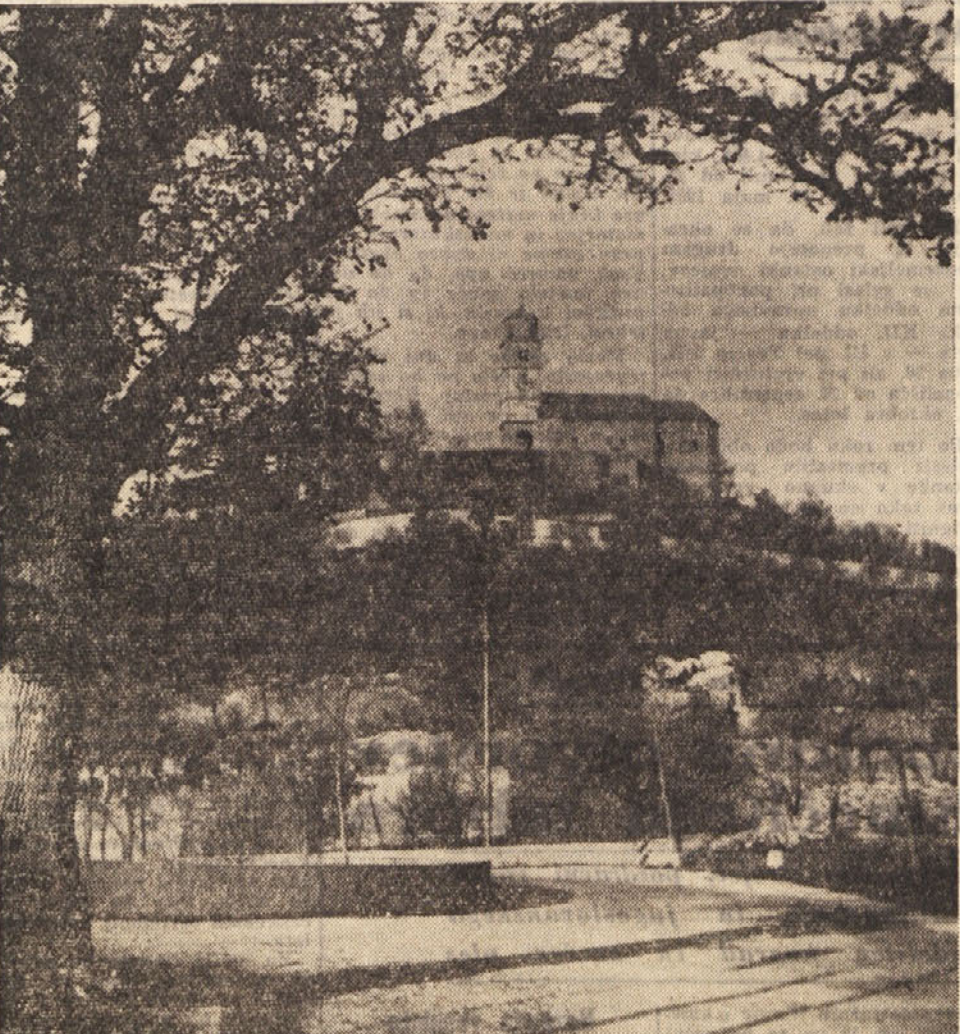
Mnogi se pritožujejo, da je naša mladina brezbrizna, da bi se rada samo zabavala, «frčkalas» z veseli brez dela in skrbi, da se ne zmenja za svojo strokovno izobrazbo in profesionalno delovanje itd.

To ni res. Današnja mladina hiti s sedanjim tempom življenja. Res imamo primere pomanjkanja in brezbriznosti, na podeželju pa je ta pojav zelo redek. Današnja mladina ne pljune, se ne pretepa, zavrača se, da ji je potrebna splošna in strokovna izobrazba, zanima se za najnovejša iznajdbi in uspehi v znanstvenih, za tehnični svet. Pri njih ugotovimo, da smo prišli pri obisku v ljudski knjižnici v Trzinu in v pogovoru s fanti in dekleti. Marsikateri mladinci so v prostih urah zagnani v strokovno knjigo, sam popravi radijski aparat itd. Koliko je tudi po vseh fantov, ki igrajo na ta ali on instrument, ki radi prepevajo, ki se zanimajo za mehaniko itd.

Tudi kmečki fantje in dekleta imajo zdravo tečro, so bistri in marljivi. Treba je le najti pravo pot do njih. Znanje je treba vzbuditi pri njih zanimanja, nuditi jim nekaj zanimivega in koristnega. Mladina je bila vedno in oboje napredek. Nemislno bi bilo, če bi hoteli današnje mladino privržati na stare načine kmetijstva, da ne bo zanimivo in koristno predavanje v zimski večerji privabilo na vsaj kup mladine.

Res so tudi drugi splošni vzroki, zaradi katerih kmečka mladina zapuša samokrvni marš, ki bi se ga dobro voljo in poštenost. Pri nam treba ponovno poučevati, da se pristojne oblasti in ustanove, ki bi

Veliki šmaren na Repentabru

Na prihod gostov za Veliki šmar so se v vseh vseh repentaborskih občinah pripravljali gostilničarji in domačini že ves teden. Na Poklonu so pri Furlanovi gostilni že med tednom postavljali kramarji stojnice, pripeljali in postavili sto sedev, tudi vrtnjak, streljajo, igrača itd. Gostilničarji so si posodili prave velike zaloge hrane in pijače, prav tako so tudi nekateri kmetje pripravili vino, sir in prsut, da ja ne bo manjkalo ničesar za potrebo gostom.

Letos sta kar dva praznika skupaj za veliki šmar. Pravi pa, da bodo imeli kar štiri praznične dneve, s čimer je pač sobota, v nedeljo in ponedeljek sta dva praznika, v torek bodo eni pospravili, drugi pa si zdravili mačka s kisljo vodo.

Prav gotovo bo tudi letos, kakor vsako leto, prišlo na Repentabor veliko število tujcev in izletnikov. Nekateri se bojijo, da bo slabo vreme nagnalo, drugi pa so optimisti in napovedujejo lepe praznike, ali pa se tolažijo, da ne bo slabega vremena kar štiri dni zaporedoma.

Letos sta kar dva praznika skupaj za veliki šmar. Pravi pa, da bodo imeli kar štiri praznične dneve, s čimer je pač sobota, v nedeljo in ponedeljek sta dva praznika, v torek bodo eni pospravili, drugi pa si zdravili mačka s kisljo vodo.

Prav gotovo bo tudi letos, kakor vsako leto, prišlo na Repentabor veliko število tujcev in izletnikov. Nekateri se bojijo, da bo slabo vreme nagnalo, drugi pa so optimisti in napovedujejo lepe praznike, ali pa se tolažijo, da ne bo slabega vremena kar štiri dni zaporedoma.

Letos sta kar dva praznika skupaj za veliki šmar. Pravi pa, da bodo imeli kar štiri praznične dneve, s čimer je pač sobota, v nedeljo in ponedeljek sta dva praznika, v torek bodo eni pospravili, drugi pa si zdravili mačka s kisljo vodo.

Prav gotovo bo tudi letos, kakor vsako leto, prišlo na Repentabor veliko število tujcev in izletnikov. Nekateri se bojijo, da bo slabo vreme nagnalo, drugi pa so optimisti in napovedujejo lepe praznike, ali pa se tolažijo, da ne bo slabega vremena kar štiri dni zaporedoma.

Letos sta kar dva praznika skupaj za veliki šmar. Pravi pa, da bodo imeli kar štiri praznične dneve, s čimer je pač sobota, v nedeljo in ponedeljek sta dva praznika, v torek bodo eni pospravili, drugi pa si zdravili mačka s kisljo vodo.

Prav gotovo bo tudi letos, kakor vsako leto, prišlo na Repentabor veliko število tujcev in izletnikov. Nekateri se bojijo, da bo slabo vreme nagnalo, drugi pa so optimisti in napovedujejo lepe praznike, ali pa se tolažijo, da ne bo slabega vremena kar štiri dni zaporedoma.

Letos sta kar dva praznika skupaj za veliki šmar. Pravi pa, da bodo imeli kar štiri praznične dneve, s čimer je pač sobota, v nedeljo in ponedeljek sta dva praznika, v torek bodo eni pospravili, drugi pa si zdravili mačka s kisljo vodo.

Prav gotovo bo tudi letos, kakor vsako leto, prišlo na Repentabor veliko število tujcev in izletnikov. Nekateri se bojijo, da bo slabo vreme nagnalo, drugi pa so optimisti in napovedujejo lepe praznike, ali pa se tolažijo, da ne bo slabega vremena kar štiri dni zaporedoma.

Pustolovščine T.C. in K.

DVA OD VAS NAJ ODPDELJETA KONJE DRUGI NAJ ZAVZAMEJO SVOJA MESTA MED KALOVIEM. NE STRELJATE, CE VAS NAPEDEJO!

PIDDI, ČRNI RIS! BOLJE JE, DA VIDIMO NA LASTNE OČI, KAJ NAS ČAKA IZVEN TE PASTI.

HALO POTE! ZA HUDIČA! V RST OGNJEV VSE NA OKROG.

UHU! NI DOBRO IZ KANJONA PONOCI, ONI VIDI NAS IN MI NE VIDI NJIH!

DA, BOLJE ČAKATI DO ZORE, DA BOMO LAHKO UGOTOVILI, KOLIKO JE NAŠIH NASPROTNIKOV.

NE PRAVI MU NICESAR, TEX! MED DOLGIM BIVANJEM V KRAVČAKU! ČUJ GA, KADAR SE BOŠ NAVADIL, SPOTVATI UBOGE STARCE!

BOŠ LAHKO SAM SKOČIL NA KONJA, UBOGI STARČEK?

PUAH! NAJ VAJU OBA VZAME!

ŠEMPOLAJ

Prejšnjo soboto popoldne so iz hiše šloli v Nabrežino, postaja odnesli zemске ostanke tragično preminulega 21-letnega Petra Škrla. Na željo staršev, bivših šempolajskih faranov, je spoved krenil na mesto proti Nabrežini proti Šempolaju. Dolga procesija največ pokojnikovih sorstnikov in druge mladine, polno vencev in cvetja, za krsto žalost in globoko potrost svojcev. Komaj razpeta mladost v neugnanem zanosu, zdravju in razigranosti, a že jo pogoltna temna jama. To tragično prepleta bolest svojcev. To je množica pogrebcev, najbolj ducemla, ko so krsto spustili v jama in se je po cerkvenem obredu oglasila pesem žalostinka, ki so jo odpele šempolajski pevci. Ob tem ganljivem prizoru so se orosile oči.

Lahka zemlja preranemu grobu!

Izrečamo svojcem svoje iskreno sožalje.

Z GORIŠKEGA

SOVODNJE

Podjetje Tacchinno, katerega je prefektura zaupa gradnjo škarpe na Soči, da bi med velikim deževjem pozimi ne odnašala nadaljnjih površnih plodnih zemlje sovodskih kmetovalcev, je pred dnevi objekt dogradilo.

ŠTANDREŽ

Letošnji pridelek krompirja je zadovoljiv. Kmetovalci so bolj zadovoljni s prideikom, ki so ga dosegli s sajenjem krompirja v karniji, Benečiji ali drugih okoliških hribov, medtem ko s semenom Bintje, ki so ga uvozili iz Holandske, niso dosegli zaželenih rezultatov. Kmetje sodijo, da je prišlo seme gnilo že iz Holandske. Mimo tega obstaja še en razlog, zaradi katerega niso naklonjeni kupovanju tega semena; predrago je! Za vsak kilogram plačajo 80 lir, tako da morajo pridelati po štiri kg krompirja, da lahko plačajo kilogram semena.

RICMANJE

Pred dnevi so delavci Se-lada začeli širiti in popravljati cesto čez Barde, ki pe-lje iz naše vasi na glavno cesto proti Borštu. Sežidali so podporni zidove, uredili kanalizacijo in cesto asfaltirali. Stroški bodo znašali približno 7 milijonov lir. Tako se uresničuje naša želja, da bi cesto uredili in asfaltirali, ko so že uredili in tlakovali pot po vasi.

PESEK in GROČANA

Pred tedni smo končali žetev. Zdaj imamo malo odmore, pa nas spet čaka drugo delo s pobiranjem pridevkov. Na kmetih je sicer vedno nekaj dela, zdaj imamo opravku z otavo, ki je lepša kot smo pričakovali. Marsikateremu živinorejcu je odlegel pri srcu, ker se je bal, da bo moralo iz hleva tudi po več repov zaradi pomanjkanja krme.

PESEK in GROČANA

Mimo Peska gre mednarodna prometna žila in nekaj tist metrov od vasi je obmejni blok. Po cesti Trst - Reka je vedno velik promet, zlasti pa poleti. Te dni kar svigajo mimo nas avtobusi in inozemski avtomobili. Tudi se pri nas ne ustavljajo, ker smo preblizu mesta in bloka, prihajajo pa Tržičani, toda ne prav v velikem številu kot pri nas. Repentabor. Mnogi se ustavijo že pred vasio v borovnem gozdiču, kjer si je gostilničar iz Drage sezidal letos bife namesto barake, ki jo je lani podrla burja.

V pozni jeseni vrhunska konferenca med zahodnimi evropskimi deželami

1